

Eindexamen maatschappijleer havo 2004-II

havovwo.nl

Antwoorden

Deel-
scores

■ Opgave 2 Omroep politiek: een avondje Afrika?

Maximumscore 2

- 17 • De informerende functie/agendafunctie: massamedia kunnen ervoor zorgen dat het publiek op de hoogte is van het onderwerp 'geld geven voor hongerend Afrika' / kunnen ervoor zorgen dat dit onderwerp op de 'publieke agenda' komt, dat wil zeggen dat mensen over dit onderwerp denken en praten
- de socialiserende functie: de beoogde publiekscampagne via de media zorgt voor de overdracht van waarden en normen: hulp bieden is goed en je dient geld te geven

1

1

Maximumscore 2

- 18 Voorbeelden van goede redenen zijn (twee van de volgende):
- de opkomst van commerciële omroepen en concurrentie van deze omroepen
  - de verminderde 'trouw' van het kijkerspubliek aan de publieke omroep/ontzuiling/individualisering
  - de druk van de overheid (uit financiële overwegingen) op de publieke omroepen om meer samen te werken

per juiste reden

1

Maximumscore 2

- 19 Een voorbeeld van een goed antwoord is:
Het referentiekader is het geheel van ervaringen/kennis/houdingen/verwachtingen, dat van invloed is op de subjectieve waarneming van gebeurtenissen en verschijnselen.

Maximumscore 2

- 20 Voorbeelden van een goede uitleg zijn (één van de volgende):
- Als het idee bestaat dat een ramp zoals hongersnood en een fenomeen als burgeroorlog te wijten is aan fouten (zoals corruptie) binnen de landen zelf, zullen mensen zich afsluiten voor de mediaboodschap om geld te geven.
  - Te veel herhaling van schokkende beelden zou 'moeheid' opleveren; door die houding kijken en luisteren de mensen niet meer naar nieuwe informatie (over weer een geldinzamelingsactie).
  - Als mensen belangstelling hebben voor Afrika en zich afzetten tegen het beeld van zielige Afrikanen, dan zullen ze positief staan tegenover een tv-uitzending over Afrika en bereid zijn om geld te geven.

Maximumscore 3

- 21 Voorbeelden van goede antwoorden zijn: (drie van de volgende):
- Beschikbaarheid van beeldmateriaal: volgens Kees Dijk was dit beeldmateriaal er niet in voldoende mate.
  - Het probleem moet begrijpelijk zijn: volgens Kees Dijk waren de oorzaken van het ontstane probleem moeilijk uit te leggen.
  - Nabijheid: het onderwerp 'Tweede-Kamerverkiezingen' gaat Nederlanders meer direct aan.
  - Uitzonderlijk zijn / voldoende afwisseling: het begrip 'Afrika-moeheid' geeft al aan dat het niet door iedereen als uitzonderlijk beleefd wordt. De oorlog in Irak wint het op het punt van uitzonderlijkheid.
  - Over prominente personen: Bush en Saddam Hoessein (Irak-kwestie) zijn veel bekendere personen dan leiders in Afrika.
  - 'dramatisch zijn': het onderwerp is zeker dramatisch te noemen / kan veel emoties oproepen, maar ook op dit punt moet het concurreren met het onderwerp Irak, dat voor veel mensen als nog dramatischer wordt gezien.

per juist antwoord

1

Eindexamen maatschappijleer havo 2004-II

havovwo.nl

Antwoorden	Deel- scores
Maximumscore 2	
22 ☐ één van de volgende redenen: <ul style="list-style-type: none"> • Internationale persbureaus hebben een westerse achtergrond en maken primair nieuws voor de westerse markt. Die persbureaus vergaren dus relatief veel nieuws over de westerse wereld en relatief weinig nieuws over de Derde Wereld / hebben weinig correspondenten in Afrikaanse landen. • Het relatief weinige nieuws over de Derde Wereld is ook vaak gemaakt vanuit een westerse optiek: weinig aandacht voor ontwikkelingsprocessen, en relatief veel aandacht voor burgeroorlog/rampen als hongersnood/incidenten als staatsgrepen/folklore.	
Maximumscore 3	
23 ☐ • de visie van beïnvloeding van de massamedia via het tweetraps-model	<u>1</u>
• Volgens deze visie beïnvloeden de massamedia zogeheten ‘opinieleiders’, zoals goede vrienden en kennissen, collega’s of leidersfiguren. Deze opinieleiders zijn hier ‘bekende personen of beroemdheden, die het voortouw nemen’. Deze opinieleiders beïnvloeden op hun beurt de ‘volgers’	<u>2</u>
Maximumscore 2	
24 ☐ A Het artikel is objectief: telkens wordt duidelijk aangegeven om wiens mening het gaat; de schrijfster laat daarbij haar eigen mening buiten beschouwing	<u>1</u>
B Het principe van hoor en wederhoor is toegepast, doordat voor- en tegenstanders van een avondvullende tv-actie aan het woord komen	<u>1</u>
Maximumscore 3	
25 ☐ • Kees Dijk heeft als secretaris van de coördinatiecommissie een stem in het bepalen welke programma’s en dus welke inhoud op het scherm komen	<u>1</u>
• De hoofdredacteur van Netwerk, Maria Henneman, bepaalt mede welke onderwerpen wel en niet uitgezonden zullen worden	<u>1</u>
• Afrika-correspondent Roeland Stekelenburg, kijkt als correspondent ter plekke wat als interessant voor de Nederlandse kijkers kan worden beschouwd. / beslist welke gegevens wel en welke niet doorgegeven worden naar Nederland	<u>1</u>
26 ☒ c	